

SKO-Maasdal

Stichting - Katholiek - Onderwijs - Maasdal

Beleid: Buiten- en tussenschoolse kinderopvang (BSO en TSO)

Beleidsdomein:	Organisatie/omgeving
Opsteller:	Algemeen directeur
Communicatielij:	Advisering (G)MR en DBM - Bestuur (bevoegd gezag/ goedkeuring) – DBM, (G)MR, schoolteams en ouders (ter kennisname). Voorgenomen besluit naar (G)MR.
Accordering:	Bestuur (als opdrachtgever) en KOO inclusief oudercommissie (als uitvoeringsinstantie/partner)
Instemming:	Zie inleiding (t.a.v. de raadpleging)
Advisering:	(G)MR (op vaststelling of wijziging van de wijze waarop BSO wordt georganiseerd) en
Evaluatie:	DBM. De MR heeft de plicht de ouders te raadplegen.
Monitoring:	jaarlijks in de maand mei met alle betrokken partijen
	Algemeen directeur en partnerinstanties kinderopvang

01. Inleiding

Vanaf 1 augustus 2007 is het bevoegd gezag verantwoordelijk voor de aansluiting tussen onderwijs en buitenschoolse opvang (Kamerstukken II 2005/6, 30 300, nr.226; zie bijlage 1). Alle SKOM-scholen moeten buitenschoolse opvang regelen voor de kinderen van ouders die hierom verzoeken.

Deze beleidsnotitie heeft de bedoeling alle betrokkenen en belanghebbenden te informeren over de context en de uitdaging waarvoor het bestuur van SKOM staat ten aanzien van de invoering (en uitvoering) van buitenschoolse en tussenschoolse kinderopvang en de inzet van (additionele) beschikbare middelen.

02. Context

02.01. Koers overheid

Het kabinet wil de arbeidsparticipatie van vrouwen vergroten. Uit onderzoek blijkt dat 87% van de (aanstaande) moeders minder gaat werken om de opvang van de kinderen te kunnen regelen. 55% neemt zich voor de werktijden opnieuw aan te passen als het kind naar de basisschool gaat (bron: www.dagarrangementenencombinatiefuncties.nl). Werkende ouders ervaren een tijdsvraagstuk: een onderbroken schooldag, geen aansluiting en te weinig flexibiliteit van openingstijden, grote afstanden tussen school, dagverblijf of buitenschoolse opvang, te beperkte overblijfmogelijkheden en geen oplossingen voor onverwachte gebeurtenissen. De rijksoverheid heeft een aantal maatregelen genomen om dit vraagstuk voor ouders op te lossen.

Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen van begin 2006 is de motie van Aartsen/Bos aangenomen. Deze motie geeft basisscholen per 1 augustus 2007 de verplichting buitenschoolse opvang aan te bieden, c.q. te faciliteren voor ouders die hierom verzoeken.

Buitenschoolse opvang bestaat uit voorschoolse opvang, naschoolse opvang, opvang op vrije school(mid)dagen, dan wel opvang tijdens schoolvakanties of een combinatie hiervan.

Daarnaast heeft de overheid het schoolbestuur per 1 augustus 2006 verantwoordelijk gemaakt voor tussenschoolse opvang; het overblijven

Voor ieder kind waarvan de ouders dat wensen, streeft het kabinet ernaar dat er een samenhangend en gevarieerd dagarrangement met kwaliteit ontstaat. Hiermee krijgt ieder kind de kans zich beter te ontwikkelen in de richting die het beste past bij zijn mogelijkheden. In dit kader stimuleert het kabinet dat scholen, wanneer zij dat willen, zich ontwikkelen tot brede scholen. Samenwerking tussen organisaties uit verschillende disciplines is hét kenmerk van brede scholen. Basisscholen, peuterspeelzalen en kinderopvang worden beschouwd als kernpartners. Daarnaast participeren veelal bibliotheken, welzijnswerk, consultatiebureaus, schoolartsen en maatschappelijk werk. Ook sportverenigingen, muziekscholen en andere culturele instellingen zijn vaak betrokken.

Tevens stimuleert de overheid het creëren van de zgn. combinatiefuncties. Werkgevers in onderwijs, kinderopvang, welzijn, cultuur en sport experimenteren met personele samenwerking. Met het zoeken naar combinaties van taken (uit de verschillende voorzieningen) in één persoon ontstaat een lokale arbeidsmarkt voor nieuwe functies en nieuwe kansen voor werkzoekenden.

02.02. TSO

Op 1 augustus 2006 heeft een wetwijziging plaatsgevonden die het schoolbestuur verantwoordelijk heeft gemaakt voor het overblijven van de kinderen. Personele bezetting (samenstellen roosters, regelen vervanging, uurregistratie), beschikbare ruimte, kindregistratie, inning ouderbijdragen, etc. dienen geregeld te zijn. Dit kan de school zelf organiseren met behulp van vrijwilligers of laten organiseren met externe professionele krachten. Tussenschoolse opvang valt niet onder de Wet kinderopvang. De kwaliteitseisen worden per school of per organisatie bepaald (pakket van eisen SKOM nog samen te stellen, wordt vervolgens geïntegreerd in overblijfreglement).

Ter bevordering van de deskundigheid van overblijfmedewerkers en de kwaliteit van het overblijven verstrekt de minister ten behoeve van de (speciale) basisscholen subsidies. Daarnaast is een extra overblijfvergoeding opgenomen in de MI-vergoeding. Aan de ouders kan een bijdrage worden gevraagd in de kosten van de tussenschoolse opvang.

02.03. BSO

De motie Van Aartsen/Bos verzoekt de regering de wet- en regelgeving met ingang van januari 2007 zodanig aan te passen dat scholen worden verplicht aan kinderen van 4 tot 12 jaar hetzij voor- en naschoolse opvang te bieden tussen 7:30 uur en 18:30 uur, hetzij faciliteiten te bieden waarbinnen andere partijen dat doen en de randvoorwaarden hierbij aan te geven. Daarnaast dienen scholen oplossingen aan te dragen voor de vrije en vakantiedagen van de school. De eerste kamer is op 7 november 2006 akkoord gegaan met het wetsvoorstel. Schoolbesturen hebben tussen 1 januari 2007 en 1 augustus 2007 een inspanningsverplichting om zich voor te bereiden op de organisatie van voorzieningen voor de buitenschoolse opvang. Per 1 augustus 2007 zal met dit wetsvoorstel voor besturen een resultaatverplichting gelden inzake het zorgdragen voor het organiseren van een voorziening voor buitenschoolse opvang. Om aan de resultaatverplichting te kunnen voldoen, ontvangt SKOM van de rijksoverheid additionele middelen.

Het uitgangspunt is dat de buitenschoolse opvang een gezamenlijke aangelegenheid wordt van het bevoegd gezag en de ouders. De uitvoering start met een verzoek van een of meer ouders, maar het schoolbestuur kan hierin ook zelf het initiatief nemen (dat is echter niet verplicht). Met de invoering van de Wet kinderopvang wordt beoogd het spanningsveld tussen de arbeidstijden van werkende ouders en de schooltijden van hun kinderen op de basisschool te verminderen. Daarnaast wil deze motie een oplossing bieden voor de belasting voor zowel de ouders als hun schoolgaande kinderen.

Het bevoegd gezag is na een verzoek van een of meerdere ouders gehouden om uitvoering te geven aan de opgelegde verplichtingen. De verantwoordelijkheid voor het (laten) organiseren van de BSO ligt bij het bevoegd gezag. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt, voor zover een bestuur dit niet zelf doet bij een instelling voor BSO en dus niet bij het schoolbestuur.

Om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk ouders betrokken kunnen zijn bij de vaststelling of wijziging van de wijze waarop de voorziening voor BSO wordt georganiseerd, onderstreept het kabinet daarnaast de verplichting, voor de MR, van het raadplegen van alle ouders over de wijze waarop het bevoegd gezag een voorziening voor BSO organiseert. Ouders hebben het grootste belang bij een goede aansluiting van

school en opvang en betalen een deel van de kosten. Derhalve heeft de overheid gesteld dat ouders adviesrecht hebben. Dit houdt in dat scholen de wensen van de ouders inventariseren en op basis daarvan, samen met de Medezeggenschapsraad, uitvoeringsmodellen kiezen die zoveel mogelijk aansluiten bij de wensen van (de meerderheid van) de ouders die om buitenschoolse opvang verzocht hebben.

Het adviesrecht van de MR heeft alleen betrekking op de vaststelling of wijziging van de wijze waarop BSO wordt georganiseerd. Hoe het bevoegd gezag hier vervolgens feitelijk invulling aan gaat geven, is aan het bevoegd gezag in overleg met de ouders.

Binnen de motie Van Aartsen/Bos wordt gesteld dat de Wet kinderopvang voor wat betreft de kwaliteitseisen leidend is.

02.04. Wet kinderopvang

De Wet Kinderopvang regelt vanaf 1 januari 2005 twee zaken met betrekking tot kinderopvang voor 0 – 12 jarigen en dus ook met betrekking tot de buitenschoolse opvang: a) kwaliteit en b) financiering.

a) Kwaliteit

Met de invoering van de Wet kinderopvang zijn uniforme kwaliteitseisen voor de kinderopvang ingevoerd. Voorheen konden de eisen per gemeente verschillen. Er zijn globale eisen ("verantwoorde kinderopvang") en concretere eisen o.a. een verplichting tot overlegging van een verklaring omtrent gedrag voor personeel in de kinderopvang en een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid. Andere concrete eisen betreffen: het aantal beschikbare m² per kind (opvangruimte en buitenspeelruimte), de inzet van personeel (kind/leidster ratio), de beroepskwalificatie van personeel, het pedagogisch beleidsplan, de inrichting van opvangruimten, etc..

Elke kinderopvangorganisatie is verplicht zich bij de gemeente te laten registreren en wordt gecontroleerd door de GGD via de uniforme toetsingscriteria.

De bovengenoemde kwaliteitseisen bepalen in zeer grote mate de kosten van kinderopvang. De financiering van deze kosten wordt ook via de Wet kinderopvang geregeld.

b) Financiering

In de Wet kinderopvang wordt er vanuit gegaan dat kinderopvang een zaak is van ouders, werkgevers en overheid. Samen dragen zij de kosten van de kinderopvang.

In één van de bijlagen wordt de financiering van kinderopvang nader toegelicht. Belangrijk is het feit dat niet elke ouder aanspraak kan maken op een tegemoetkoming van de rijksoverheid en de werkgevers. Werkende ouders en ouders die in een speciale doelgroep vallen, hebben recht op deze tegemoetkoming. Andere ouders niet; zij moeten de kosten voor buitenschoolse opvang in zijn geheel zelf dragen.

02.05. Inrichting BSO, de diverse modellen

Op verzoek van de Tweede kamer heeft de Onderwijsraad advies uitgebracht inzake de Motie van Aartsen/Bos. De Onderwijsraad heeft in haar rapport een 3-tal modellen ontwikkeld. Deze modellen zijn opgesteld om de opvang voor de leerlingen te regelen, maar zouden de basis kunnen zijn voor een mogelijk groeiproces dat de SKOM scholen doormaken in de ontwikkeling naar kindcentra (zie hoofdstuk 3, uitdaging(en)). In de optiek van de raad staan bij alle omschreven modellen twee basisprincipes centraal, namelijk: 1) het streven naar doorlopende ontwikkelingslijnen en 2) opvang.

Model 1) Basismodel – De school als Makelaar

Onderwijs en opvang blijven of zijn in meerdere handen. Scholen sluiten een convenant met een of meer geregistreerde aanbieders van opvang, waarin de samenwerking wordt vastgelegd.

Gevolgen voor kinderen:

Voor de kinderen verandert er in dit model weinig ten opzichte van de huidige praktijk. Opvang en school blijven gescheiden circuits. Het kind heeft te maken met drie verschillende regimes: school, tussenschoolse opvang en buitenschoolse opvang. Feit hierbij is dat er geen eindverantwoordelijkheid is voor de samenhang in de dagindeling van het kind.

Gevolgen voor ouders:

Ouders hebben met twee of drie duidelijk van elkaar te onderscheiden partijen te maken. Dit is op dit moment ook vaak het geval.

Gevolgen voor de organisatie:

Iedere partij heeft nog steeds haar eigen verantwoordelijkheid. Nieuw is dat het onderwijs een verantwoordelijkheid krijgt voor het regelen van de aansluiting met de buitenschoolse opvang. Het schoolbestuur en de scholen moeten informatie verstrekken aan ouders en in overleg treden met de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad. Afspraken tussen school en opvang worden vastgelegd in een convenant.

Model 2) Opvang en onderwijs in één hand

In dit model organiseert de school zelf de kinderopvang naar de wensen van de ouders.

Dit kan op 2 manieren:

Model 2a) Eigen rechtspersoon

Het schoolbestuur richt een aparte rechtspersoon op en meldt zich aan als kinderopvangorganisatie.

Gevolgen voor kinderen:

De eindverantwoordelijkheid voor de dagindeling ligt in één hand; dit biedt kansen voor een goede aansluiting van onderwijs en opvang.

Gevolgen voor ouders:

Voor ouders geldt hierbij hetzelfde als bij model 1, maar zij zullen de door de school opgerichte rechtspersoon en de school zelf als één partij ervaren. Formeel is er echter een scheiding.

Gevolgen de organisatie:

Schoolbesturen verbreden hun bestuurlijke armslag. Ook in dit model is afstemming vereist. De nieuwe rechtspersoon moet heel wat organiseren, o.a.: voldoen aan het kwaliteitsconvenant, maken van een plan van aanpak buitenschoolse opvang, inrichten van een (financiële) administratie, bouwen en inrichten van de buitenschoolse opvangruimten, hanteren van een andere CAO, verbreden van het pedagogisch beleid, werken met betalende klanten, veranderen organisatiecultuur, etc..

Model 2b) Onderwijsgebonden opvang

De school verzorgt onderwijsgebonden opvang; dit is opvang waarbij uitdrukkelijk een verbinding met het onderwijs wordt gelegd. Processen en activiteiten worden gerelateerd

aan de kerndoelen voor het basisonderwijs. Dit model betekent een uitbreiding van de taak van de basisschool.

De school regelt zelf activiteiten als sportclubs, cultuurinstellingen, scouting en dergelijke. Het schoolbestuur is eindverantwoordelijk voor de organisatie en het aanbod. De pedagogische afstemming tussen onderwijs en kinderopvangactiviteiten is bij dit model in één hand. Belangrijke vraag is of de opvangactiviteiten van de scholen, zoals hierboven aangegeven, zullen worden aangemerkt als kinderopvang in de zin van de Wet kinderopvang, terwijl deze leidend is in de uitvoering van motie van Artsen/Bos.

Gevolgen voor kinderen:

De eindverantwoordelijkheid voor de dagindeling is in dit model helder; dit biedt kansen voor een goede aansluiting van onderwijs en opvang. Een potentieel gevaar is dat ook de opvang na school een educatief karakter krijgt en minder een vrije-tijds karakter; een van de belangrijkste doelstellingen van buitenschoolse opvang.

Gevolgen voor ouders:

Ouders hebben formeel te maken met één partij.

Bestuurlijke consequenties:

Evenals in model 2a zal ook hier de school veel zelf moeten organiseren.

Model 3) Integraal model

Schoolbesturen worden hierbij omgevormd tot educatieve voorzieningen voor 0 - 12 jarigen. De verantwoordelijkheid en financiering valt onder het schoolbestuur. De educatieve voorziening heeft drie afdelingen:

- basisschool
- zorg en educatie voor 0 - 4 jarigen
- zorg en educatie voor 4 - 12 jarigen buiten schooltijd

De tussenschoolse opvang dient bij een van deze drie afdelingen te worden ondergebracht.

Gevolgen voor kinderen:

Omdat er sprake is van een doorlopende ontwikkelingslijn en een kindvolgsysteem zijn de gevolgen voor het kind in dit model verstrekkend. Geen gescheiden verantwoordelijkheid meer. Het centrum biedt een scala aan voorzieningen waar de kinderen gebruik van kunnen maken.

Gevolgen voor ouders:

Ouders hebben te maken met één partij, zowel voor 0 - 4 jarigen als voor 4 – 12 jarigen. Zij hebben een contract met een instituut waarin alle diensten zijn ondergebracht. Voor de ouders is het prettig dat de

opvang weet heeft van het onderwijs en andersom, omdat er wordt samengewerkt, afgestemd en geïntegreerd.

Gevolgen voor de organisatie:

In dit model worden onderwijsorganisaties omgevormd tot organisaties van educatieve voorzieningen voor 0 - 12 jarigen. Het bestuur krijgt de volledige verantwoordelijkheid voor het functioneren van de voorziening. Alle medewerkers worden aangesteld bij het bestuur en er moet één CAO komen voor educatief –pedagogisch en onderwijzend personeel.

Daarnaast dienen financieringsstromen te worden aangepast.

Het is duidelijk dat er ten aanzien van de organisatorische, juridische en financiële consequenties zeer grote inspanningen geleverd moeten worden om een dergelijke educatieve voorziening te realiseren.

03. Uitdaging

03.01. Uitdaging

De komende jaren staat SKOM voor een uitdaging haar scholen verder te laten ontwikkelen en profileren als sterke partner voor de ouders en hun kinderen waarbij de behoeften van ouders en kind centraal staan. Deze uitdaging wordt geconcretiseerd via het ontwikkelen van een visie op kindcentra. SKOM ziet de nieuwe regelgeving als een kans haar scholen te laten ontwikkelen van onderwijsinstelling tot kindcentra: centra met een onderwijsaanbod plus een aanbod op het gebied van opvang, zorg, ontspanning en educatie voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Een schoolfunctie met (kind)voorzieningen waar de buurt naar vraagt en zodanig van opzet, dat dagarrangementen kunnen worden aangeboden en een doorlopende ontwikkelingslijn voor kinderen van 0 tot 12 jaar kan worden gerealiseerd, voor iedereen toegankelijk. Centra die meer kansen bieden voor kinderen doordat er meer samenhang is tussen onderwijs, voor-, tussen-, en naschoolse opvang en welzijnsactiviteiten. Het aanbieden van een one-stop principe verhoogt daarbij de toegankelijkheid.

Het Bestuur heeft de mogelijkheid in samenspraak met de scholen beleid te ontwikkelen waardoor de scholen zich in de komende schoolplanperiode (2007-2011) kunnen ontwikkelen tot kindcentra.

In de toekomst wil SKOM onderzoeken in hoeverre het mogelijk is een sluitend dagarrangement aan de kinderen/ouders aan te bieden. Op dit moment wordt door alle betrokken partijen, scholen, gemeente(n), bestuur, verenigingen en kinderopvangorganisaties onderzocht of en welke naschoolse activiteiten, die kinderen iets extra bieden na afloop van de gewone lessen, zijn in te passen in de buitenschoolse opvang (groei van school tot kindcentrum).

03.02. Dagarrangementen

Een dagarrangement is een samenhangend en doorlopend aanbod van onderwijs, opvang en vrijetijdsvoorzieningen waar kinderen en ouders op basis van behoefte en eigen keuze gebruik van kunnen maken. Dagarrangementen kunnen voor volgende leeftijdscategorieën aangeboden worden:

4 – 12 jaar

Om dagarrangementen te kunnen aanbieden aan kinderen van 4 tot 12 jaar dienen zij op verschillende momenten van de dag opgevangen te worden, te weten:

- *voor schooltijd (voorschoolse opvang)*
- *tussen de schooltijden (tussenschoolse opvang)*
- *na schooltijd (naschoolse opvang)*

De naschoolse opvang kan eventueel gecombineerd worden met een aanbod op gebied van sport en spel en cultuur.

Met de motie van Aartsen / Bos en de wetwijziging betreffende de tussenschoolse opvang is SKOM verantwoordelijk geworden voor een sluitend dagarrangement voor kinderen in deze leeftijdscategorie.

0 – 4 jaar

Om ouders een volledig aanbod te doen, dienen ook dagarrangementen voor de 0 – 4 jarigen te worden gerealiseerd. Zo kunnen ouders zowel zorg als arbeid te combineren en wordt voor deze kinderen vroegtijdig aansluiting gezocht bij het onderwijs.

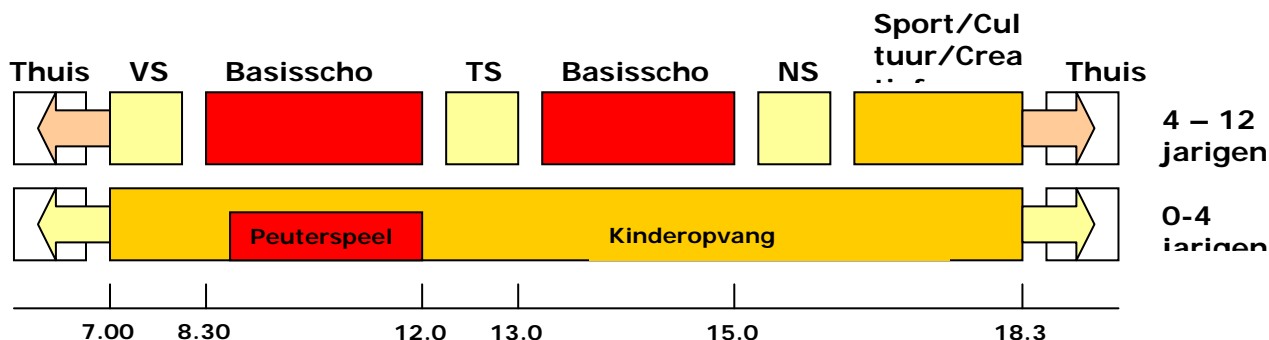
Voor kinderen tot 4 jaar zijn er 2 voorzieningen: kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Ze spelen allebei een belangrijke rol bij de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Bij kinderopvang zijn opvang en opvoeding de voornaamste doelen; bij peuterspeelzaalwerk het samen spelen van kinderen en de voorbereiding op de basisschool.

Daarnaast is er nog de voor- en vroegschoolse educatie; hier gaat het om gerichte programma's voor kinderen die dreigen met een achterstand aan de school te beginnen. De speciale, educatieve

programma's worden vooral in de peuterspeelzalen, maar ook in de kinderopvang aangeboden aan doelgroepkinderen. Een variant hierop is de voorschool; een combinatie van de peuterspeelzaal en de eerste 2 leerjaren van de basisschool.

Medio 2006 is er een initiatief wetsvoorstel (Mariëtte Hamer/PVDA) ingediend dat ervoor zorgt dat kinderdagverblijven en peuterspeelzalen met elkaar verbonden worden in één kindcentrum; het streven is een basisvoorziening voor kinderopvang en ontwikkelingsstimulering.

Schematisch kan voor beide voorgaande vernoemde leeftijdscategorieën de dagindeling als volgt worden weergegeven:

De verschillende momenten van onderwijs en opvang sluiten o.a. qua (wettelijke) kwaliteitseisen, personeel (bijvoorbeeld: vrijwilligers, semi- professioneel of professioneel), accommodaties, activiteiten aanbod, pedagogisch klimaat etc. vaak moeilijk op elkaar aan. De schakels in de keten van het dagarrangement zijn vaak nog niet met elkaar verbonden. De bindende factor is meestal het kind dat van 'schakel naar schakel' trekt.

Om goed sluitende dagarrangementen voor beide doelgroepen te kunnen aanbieden is het van groot belang dat de coördinatie tussen en de aansluiting met de verschillende aanbiederende partijen vloeiend verloopt.

Aangezien basisscholen verantwoordelijk worden voor het aanbieden van buitenschoolse opvang hebben zij in dit proces een regiefunctie. Met haar ambitie om kindcentra voor 0-12 jarigen te realiseren breidt SKOM deze functie uit. Scholen zullen een (organisatie)-structuur moeten kiezen die aansluit bij het bovenstaande. Een belangrijke stap wordt hoe dan ook het formaliseren van afspraken met ketenpartners in een convenant. Deze afspraken kunnen bovenschools (centraal) en/of op schoolniveau gemaakt worden.

03.03. Huidige situatie

De wensen van de ouders van de aan SKOM gelieerde scholen zijn geïnterviewd. De behoeftepeiling geeft het volgende beeld:

School	TSO	BSO
St. Jozef, Thorn	Zie onderzoek ruimtebehoefte	Zie onderzoek ruimtebehoefte
St. Medardus, Wessel	Idem	Idem
De Sleye, Heel	-	-
St. Martinus, Beegden	Zie behoeftepeiling	Zie behoeftepeiling

Bijlage: onderzoek naar de ruimtebehoefte voor buitenschoolse opvang (BSO) en tussenschoolse opvang (TSO) in de Brede School Thorn.

De meeste SKOM-scholen werken momenteel in meer of mindere mate samen met kinderopvangorganisaties. Soms enkel via sporadische contacten en soms via intensieve vormen van overleg. Van deze scholen wordt een bepaald percentage kinderen na of buiten schooltijd opgevangen in een locatie van de buitenschoolse opvang.

Op de meeste scholen wordt de tussenschoolse opvang geregeld door een kinderopvangorganisatie. Op twee scholen regelen de ouders het overblijven via een overblijfcommissie en overblijfvrijwilligers.

Het organiseren van de tussenschoolse en de buitenschoolse opvang is belangrijk bij de uitbreiding van de verantwoordelijkheid van scholen en in de gewenste realisatie van kindcentra door SKOM.

Het Bestuur stelt vast dat binnen SKOM inmiddels een aantal ontwikkelingen bezig zijn die zouden passen in de doorontwikkeling van scholen naar kindcentra, zoals:

- o het samenwerken van diverse scholen met lokale ketenpartners zoals kinderdagverblijf en/of peuterspeelzaal en/of kinderopvang;
- o het ontwikkelen van diverse scholen tot brede scholen;
- o het (ver)nieuwbouwen van diverse scholen of de voorbereiding van dit proces.

Ten aanzien van beleid kindcentra, dit wordt verder uitgewerkt in het beleid 'brede school ontwikkeling'(2007-2008).

03.04. (Streef)doelen en resultaten

Doelen

1. Het doel van het schooljaar 2006-2007 is dat alle SKOM-scholen op 1 augustus 2007 buitenschoolse opvang geregeld hebben voor kinderen van ouders die hierom verzoeken.
2. Daarnaast behoort vanaf het schooljaar 2007-2008, en dit gekoppeld aan het beleid, 'brede school', ook het voorbereiden, formuleren, communiceren en vaststellen van nieuw SKOM-beleid op het gebied van kindcentra. Daarbij is belangrijk dat het nut en de noodzaak worden aangetoond voor de groei van scholen naar kindcentra. Het uiteindelijke streven is dat elke SKOM-school in juli 2011, vanuit de ingerichte buitenschoolse opvang, is doorgegroeid naar een kindcentrum: een centrum met niet alleen onderwijsaanbod, maar ook aanbod op het gebied van opvang, zorg, ontspanning en educatie voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Waar mogelijk dienen deze brede voorzieningen per school ook werkelijk op één locatie aangeboden te worden. Het Bestuur wil haar voornemens op dit terrein nadrukkelijk afstemmen met de scholen en de betrokken geledingen en vervolgens overgaan tot het formuleren en vaststellen van het beleid.

Resultaten

- Voor 01-07-2007; positieve advisering beleidsdocument BSO en TSO door de (G)MR
- Voor 01-07-2007; goedkeuring beleidsdocument BSO en TSO door het bestuur en de uitvoerende KOO
- Voor 01-07-2007; voorbereiding BSO en TSO door zowel de kinderopvangorganisaties als de scholen als het bestuur (resultaatverplichting)
- Per 01-08-2007; uitvoering buitenschoolse opvang op de SKOM-scholen.

04. Uitvoering en organisatie BSO en TSO SKOM

04.01. Aanbevelingen en uitvoering TSO

Betreffende het organiseren van de tussenschoolse opvang opteert SKOM voor drie opties.

a) Niet-uitbesteding

De TSO wordt door de school intern geregeld. De financiën van de TSO worden via een aparte bankrekening ondergebracht bij de oudervereniging, welke fungeert als rechtspersoon. De financiële verantwoordelijkheid is daarmee dan formeel afgedekt. Ouders betalen bij SKOM een uniforme prijs van €2,50 per afname.

Bij niet-uitbesteding dienen goede afspraken op papier te staan aangaande de verantwoordelijkheden, via een overblijfglement (voorbeelden zijn voorhanden). De uitvoering van het overblijfglement is veelal in handen van een overblijfcoördinator (volgens taakomschrijving).

b) Uitbesteding

Er kan aanleiding zijn (huisvesting, ontbering van capabele overblijfkraften) voor een school om de TSO uit te besteden aan een externe reguliere professionele instantie bij voorkeur in combinatie met BSO. Het verschuiven van de formele verantwoordelijkheid naar het bevoegd gezag per 01-08-2006 zal ertoe leiden dat reguliere instellingen voor kinderopvang hier een nieuwe markt zien. Bij het afsluiten van een contract kunnen hun professionals de school heel wat werk uit handen nemen. Als ze het overblijven geheel verzorgen, nemen ze alle bijbehorende taken over: de administratie, de inning van betalingen, vrijwilligers werven, roosters maken enz. Zij fungeren dan tevens als aanspreekpunt voor de directeur, het team, de ouders, de overblijfkraften en de kinderen. Een goede organisatie zal alle afspraken op papier zetten en de naleving bewaken. Er dient een overeenkomst met de school te worden afgesloten waarin de vereiste kwaliteit wordt gewaarborgd. Hierbij worden dezelfde eisen gesteld aan kwaliteit en organisatie als in geval van niet-uitbesteding.

De organisatie die de TSO verzorgt sluit een zakelijke overeenkomst met de ouders. De externe organisatie neemt overblijfskrachten in dienst, die mogelijk een verleden en een opleiding hebben als vrijwillige overblijfskracht binnen de school. Aan de medewerkers wordt de nodige scholing aangeboden, zodat ze voldoen aan de eisen die de professionele organisatie stelt. Zijn er niet voldoende overblijfskrachten of valt er plotseling iemand uit, dan is de organisatie daar volledig verantwoordelijk voor. De organisatie garandeert de kwaliteit en de continuïteit van de overblijfsvoorziening.

c) Continurooster als alternatief voor TSO

Indien hiervoor gekozen wordt dient de school zich te houden aan de arbo-eisen aangaande het pauzeren van het personeel: er dient een half uur middagpauze te zijn. De school dient goed te beschrijven hoe de kinderen en de leerkrachten de middagpauze van veelal 30 of 45 minuten doorbrengen. Scholen die willen opteren voor een continurooster dienen tijdig een goed onderbouwd voorstel in deze te doen bij de algemeen directeur en het bestuur, waarbij tevens de medezeggenschapbepalingen in acht dienen te worden genomen.

Concreet ziet de praktische invulling van de TSO voor SKOM er vanaf 1-8-2007 zo uit:

- BS St. Jozef te Thorn; TSO in variant b in 't Thorretje' te Thorn (en)school Thorn
- BS St. Medardus te Wessem; TSO in variant b in "t Thorretje' te Thorn (en school Wessem)
- BS de Sleye te Heel; TSO in variant a, in de school en variant b, in 'de Speelark' te Heel
- BS St. Martinus te Beegden; TSO in variant a, in de school.

04.02. Aanbevelingen en uitvoering BSO

Op grond hetgeen hiervoor is geschetst en de gegeven omstandigheden doet de algemeen directeur de volgende aanbeveling(en):

1. SKOM gaat niet zelf de uitvoering ter hand te nemen, maar kiest voor het makelaarsmodel. Dat wil dan zeggen dat het bevoegd gezag een overeenkomst/contract sluit met een kinderopvangorganisatie en/of een gastouderbureau.
2. SKOM kiest daarbij op basis van de (pedagogische en onderwijskundige) visie van de scholen, de visie van de ouders en de uitdaging van SKOM voor een groeimodel, waarbij per 1-8-2007 aan een aantal basisvoorwaarden dient te zijn voldaan. Vervolgens kunnen samenwerkingsvormen worden ontwikkeld op het gebied van welzijn, cultuur en sport. Hierin ligt tevens een mogelijkheid voor de stichting en de scholen om zich te profileren (kindcentrum)
3. De te kiezen kinderopvangorganisatie (KOO) dient vanzelfsprekend gecertificeerd te zijn. Daarmee valt zij dan onder de Wet op de kinderopvang. Aanvulling: certificering is geen verplichting voor een kinderopvangorganisatie, kwaliteit en registratie wel.
4. SKOM streeft ernaar vooralsnog een convenant (zie bijlagen) te sluiten met de beide volgende KOO's:
 - 't Thorretje , voor de scholen te Thorn en Wessem (zie voor convenant: bijlage)
 - de Speelark, voor de scholen te Heel en Beegden (idem).
5. Monitoring van de BSO geschiedt door de algemeen directeur van SKOM. SKOM, in de persoon van de algemeen directeur en de uitvoerende KOO bespreken tweemaal jaarlijks, en in geval van urgentie, de ontwikkelingen rond de BSO. De algemeen directeur koppelt terug naar het bestuur en naar het DBM.
6. Evaluatie BSO voor 15 mei 2008 door directie school met KOO. Evaluatie zal zich met name richten op relatie ouders - KOO en samenwerking school - KOO.
7. Tijdens het taxivervoer is niet de opvang maar het taxibedrijf verantwoordelijk en aansprakelijk. De opvang is verantwoordelijk voor de keuze van een 'betrouwbaar' bedrijf, waar chauffeurs een taxi-diploma hebben.
8. Er wordt in 2007 -2008 onderzocht of het mogelijk is tot één SKOM-prijs voor de ouders te komen voor BSO. Afnameprijs Thorretje is op dit moment €5,50 p/uur (deel), inclusief taxivervoer. Afnameprijs Speelark is op dit moment € 7,50 p/uur (deel) inclusief taxivervoer. Begin 2007-2008 wordt met beide instanties een gesprek gevoerd om te komen tot een uniforme SKOM prijs BSO.

Hierdoor ontstaat de volgende situatie:

Als ouders bij de school aankloppen met de vraag waar hun kind buitenschools kan worden opgevangen dan verwijst de school hen door naar het dichtstbijzijnde KOO. De ouder sluit vervolgens zelf een contract af met deze KOO waarin afspraken liggen over de dagen dat opvang noodzakelijk is, de prijs, het vervoer et cetera. Uitvoeringsafspraken (zoals tijdstippen en plaats van ophalen) worden door de school met de KOO gemaakt.

Elke kinderopvangorganisatie heeft eigen mogelijkheden c.q. wensen als het gaat om de locatie van opvang. De kinderopvang dient zo mogelijk binnen het schoolgebouw plaats te vinden of anders zo dicht mogelijk bij de school. Het vervoersprobleem is voor alle partijen immers lastig en kostbaar. Wat betreft vervoer, met name in de situatie Heel/Beegden zullen met de ouders van de kinderen te Beegden en het taxivervoerbedrijf (Horn tours) afspraken dienen te worden gemaakt, die geformaliseerd dienen te worden in een contract. Hierover draagt de uitvoeringsinstantie de verantwoordelijkheid (voorbeeld, contract 'de Speelark').

Concreet ziet de praktische invulling van de BSO voor SKOM er vanaf 1-8-2007 zo uit:

- BS St. Jozef te Thorn; BSO bij 't Thorretje' te Thorn
- BS St. Medardus te Wesse; BSO bij 't Thorretje' te Thorn
- BS de Sleye te Heel; BSO bij 'de Speelark' te Heel
- BS St. Martinus te Beegden; BSO bij 'de Speelark' te Heel
-

Voor SKOM ziet de voorschoolse, tussenschoolse en naschoolse opvang er dan als volgt uit:

School	BSO		TSO
	Voorschoolse opvang	Naschoolse opvang	
St. Jozef, Thorn	KOO	KOO	KOO (en op school)
St. Medardus, Wesse	KOO, zo nodig op school	KOO	KOO, op school
De Sleye, Heel	KOO	KOO	School en KOO
St. Martinus, Beegden	KOO	KOO	School

In 2007-2008 zal gezamenlijk (SKOM en kinderopvangorganisaties) de wachtlijstproblematiek worden besproken. Tijdens de twee jaarlijkse evaluatie- en ontwikkelgesprekken worden hierin beleidsmatige en praktische afspraken gemaakt.

05. Medezeggenschap

05.01. TSO

De MR heeft via de oudergeleding instemmingsrecht inzake de wijze waarop invulling wordt gegeven aan tussenschoolse opvang en scholen zijn verplicht informatie aan de ouders te geven over het overblijven in de schoolgids. Indien scholen willen overgaan tot een wijziging van de overblijfgeregeling middels uitbesteding (bijv. in de vorm van koppeling BSO-TSO), dient men dit voorstel voor te leggen aan de oudergeleding van de MR van de school. Invoering van een continuïteitsrooster betekent een wijziging van de onderwijstijd, hetgeen ook ter instemming dient te worden voorgelegd aan de oudergeleding van de MR van de school.

05.02. BSO

Uitgangspunt is dat basisscholen per 1 augustus 2007 op verzoek van ouders moeten zorgen voor BSO. De vraag van ouders is dus bepalend en zet het traject in gang. De minister onderscheidt hierin drie fasen.

In de eerste fase verzoeken individuele ouders de school om te zorgen voor de organisatie van BSO. Om zoveel mogelijk rekening te kunnen houden met de wensen van deze ouders, onderzoekt de school/stichting de wensen en behoeften bij ouders. De school biedt een collectieve voorziening. Ouders kunnen hierop individueel aanspraak maken. Scholen waarbij veel ouders om BSO vragen, kunnen ervoor kiezen om dit op meer dan één manier te organiseren.

In de tweede fase legt de school het voorstel voor aan de medezeggenschapsraad (MR) voor advies. De MR moet de ouders raadplegen (bijv. via ouderavond of informatiebulletin) voordat de raad advies uitbrengt (artikelen 11, sub p en 15, lid 3 van WMS). Volgens de Wet medezeggenschap scholen (WMS) moet de MR ook advies uitbrengen als de school een duurzame relatie aangaat met een andere organisatie. Daarvan is sprake als afspraken worden gemaakt met een kinderopvanginstelling. De afspraken die de school en ouders maken, gelden zolang beide partijen die goed vinden en ten minste voor een jaar.

De derde fase van het traject is de medezeggenschap van ouders over de buitenschoolse opvang. Dit is geregeld via de Wet Kinderopvang. Het uitgangspunt daarbij is dat elke kinderopvangvestiging een oudercommissie heeft. Deze commissie heeft adviesrecht over bepaalde onderwerpen, zoals het beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid, gezondheid, spel- en ontwikkelingsmogelijkheden, voeding, openingstijden en prijswijzigingen. De kinderopvangorganisatie kan er daarnaast voor kiezen om de oudercommissie over meer onderwerpen te raadplegen of verder gaande bevoegdheden te geven. De ondernemer heeft een informatieplicht richting de oudercommissie. Elke kinderopvangorganisatie heeft een regeling en een persoon om eventuele klachten correct af te handelen. De MR van de school speelt hier geen enkele rol bij.

06. Financiën

TSO: te regelen door de kinderopvanginstantie en in geval de school de kinderopvang organiseert in de school, dan regelt de school de financiering met de ouders

BSO: te regelen door de kinderopvangorganisatie.

Zie betreffende de financiering ook paragraaf 04.02.

Als de BSO voldoet aan de normen van de kinderopvang kunnen de ouders (onder bepaalde voorwaarden) een tegemoetkoming krijgen in de kosten (bijlage).

Wanneer een school zelf voor de locatie zorgt, worden afspraken over bijvoorbeeld het gebruik van de lokalen, schoolmaterialen, buitenruimtes en huurprijs neergelegd in een huurcontract met de kinderopvangorganisatie (Zie voorbeeld Thorn)

De niet geoordeelde subsidiemiddelen die de scholen van het Rijk hebben ontvangen (bedrag per school en bedrag per leerling) om de BSO te regelen worden in het cursusjaar 2007-2008 voor andere doeleinden (=na)scholing SKOM) ingezet.

Er zijn slechts middelen toegekend voor het huidige schooljaar, terwijl zeker in de beginfase van de ingerichte BSO (dus vanaf 1 augustus 2007) doorloop van coördinerende activiteiten nodig zal zijn. Daarom is het wenselijk om ook voor de periode na 1 augustus 2007 middelen te reserveren (in samenspraak met kinderopvangorganisaties).

Zowel op school- als op organisatieniveau zijn activiteiten en dus middelen nodig. Daarom is het wenselijk om een goed evenwicht te vinden tussen beide niveaus wat betreft activiteiten en faciliteiten.

07. Bijlagen

- Convenant tussen- en buitenschoolse opvang stichting kinderopvang 't Thorretje te Thorn en SKOM
- Convenant tussen- en buitenschoolse opvang 'de Speelark' en SKOM (voor te bereiden)
- Onderzoek naar de ruimtebehoefte voor buitenschoolse opvang (BSO) en tussenschoolse opvang (TSO) in de Brede School Thorn en behoeftepeiling BS St. Martinus te Beegden
- Huurovereenkomst basisschool St. Jozef Thorn en kinderopvang 't Thorretje
- Informatiebrief voor ouders over TSO en BSO

TSO

- vrijwilligerscontract TSO

BSO

- Overzicht netto kosten voor ouders 2007 per uur opvang
- Samenvatting Wet kinderopvang
- Programma van eisen KOO